

CURTEA DE
CONTURI
EUROPEANĂ

Discurs

13 octombrie 2022

Discurs al domnului Tony Murphy, președintele Curții de Conturi Europene

Prezentarea Raportului anual pe 2021 al Curții de Conturi
Europene

Comisia pentru control bugetar a Parlamentului European

13 octombrie 2022

Prevalează versiunea transmisă oral.

Stimată Doamnă Președintă,

Stimați Deputați,

Stimate Domnule Comisar,

[Distins(ă) reprezentant(ă) a(l) Președinției Consiliului],

Este o onoare pentru mine să mă aflu aici, cu dumneavoastră, pentru prima dată în calitate de **președinte nou ales** al Curții de Conturi Europene.

În primul rând, aș dori să vă spun câteva **cuvinte despre mine**. Sunt **auditor** și am peste 40 de ani de experiență în auditul sectorului public, atât la nivel național, cât și la nivel european – în cadrul instituției supreme de audit din Irlanda, al Comisiei Europene și al Curții de Conturi Europene. Lucrez la Curtea de Conturi Europeană de aproape 10 ani, în diverse funcții și camere, și am devenit membru al Curții în 2018.

În calitate de președinte, voi pune **accentul** pe continuarea activității Curții de sprijinire a acestei **comisii** cu informațiile de care aveți nevoie pentru a vă îndeplini rolul și pentru a îmbunătăți **răspunderea de gestiune și transparența** în toate tipurile de acțiuni ale UE, în interesul cetățenilor noștri.

Astăzi însă, mă aflu aici și în calitatea mea anterioară de **membru responsabil de raportul anual al Curții** pentru anul 2021.

În acest rol, m-am întâlnit și am colaborat cu mulți dintre dumneavoastră în ultimii ani și, prin urmare, cunosc în mod nemijlocit **cooperarea strânsă și constructivă** care există între instituțiile noastre. Aștept cu mult interes să vă întâlnesc și să lucrez **cu voi toți**, precum și să aprofundăm cooperarea noastră fructuoasă.

Raportul anual este **principalul produs al Curții** și elaborarea sa necesită un **efort comun**. Raportul anual pe care vi-l prezint astăzi nu ar exista fără **o muncă de echipă intensă** și fără **devotament** și profit de această ocazie pentru a mulțumi numeroșilor **auditori și membri ai personalului de sprijin** implicați în toate etapele activității de audit, **membrilor** responsabili de fiecare capitol și întregului nostru **colegiu**.

Raportul anual al Curții este publicat într-un **context** foarte **diferit** de cel de anul trecut. Cu toții am depus eforturi susținute pentru a furniza un serviciu eficace, în pofida problemelor operaționale actuale generate de **criza provocată de pandemia de COVID-19**, dar acum ne confruntăm și cu **războiul de agresiune purtat de Rusia** împotriva Ucrainei. Ramificațiile acestuia la nivel mondial și o **criză energetică** în desfășurare creează noi provocări pentru noi toți.

Gestionarea finanțelor UE într-un **mod riguros și eficace** este mai importantă ca niciodată. Acest lucru presupune o **responsabilitate sporită**, atât pentru Comisia Europeană, cât și pentru statele membre, dar și pentru Curtea de Conturi Europeană.

Care sunt principalele constatări ale exercițiului anual pentru 2021 al Curții?

La fel ca în anii precedenți, Curtea a adoptat o opinie favorabilă cu privire la **conturile UE** – acestea nu au fost afectate de denaturări semnificative.

În ceea ce privește **veniturile**, Curtea a constatat că nivelul global de eroare **nu era semnificativ**. S-au identificat însă unele deficiențe persistente în ceea ce privește controalele legate de așa-numitele resurse proprii tradiționale în anumite state membre și anumite procese conexe din cadrul Comisiei.

Raportul anual al Curții referitor la exercițiul financiar 2021 este primul în care, pe lângă resursele bugetare convenite ca parte a cadrului financiar multianual (**CFM**), Curtea acoperă și inițiativa *Next Generation European Union* (**NGEU**) și, în special, Mecanismul de redresare și reziliență (**MRR**).

Prin urmare, Curtea exprimă pentru prima dată **două opinii separate** cu privire la legalitatea și regularitatea cheltuielilor pentru exercițiul 2021: una privind **cheltuielile bugetare ale UE** și una privind **cheltuielile efectuate din MRR**.

Ea prezintă **două opinii separate** pentru a reflecta **diferențele** dintre cheltuielile bugetare din cadrul financiar multianual (CFM) și cheltuielile efectuate din MRR. MRR este un **instrument temporar, finanțat prin emiterea de obligațiuni**, dar, cel mai important, urmează un **model diferit de acordare a sprijinului**. Spre deosebire de cheltuielile bugetare ale UE, care se bazează pe **rambursarea unor costuri eligibile sau pe respectarea unor condiții** definite în normele UE sau în normele naționale, în cadrul MRR condiția pentru efectuarea plății este **îndeplinirea în mod satisfăcător a unor jaloane sau ținte predefinite**.

În primul rând, aș dori să mă aplec asupra opiniei și a constatărilor Curții cu privire la **cheltuielile bugetare ale UE**:

Pe baza eșantionului reprezentativ de 740 de operațiuni, Curtea a constatat că nivelul global al neregulilor **a crescut** față de anul trecut, ajungând la 3,0 % în 2021 (de la 2,7 % în 2020 și în 2019).

Având în vedere caracterul larg răspândit al problemelor pe care le-a descoperit (și anume, caracterul generalizat al erorilor), Curtea a emis o **opinie contrară**, pentru al treilea an consecutiv.

Constatările Curții confirmă încă o dată evaluarea anterioară a acesteia potrivit căreia **modul în care sunt plătite fondurile**, și anume dacă acestea sunt plătite ca **rambursare**

a **costurilor suportate** sau mai degrabă pe baza unui **drept la plată**, are un impact asupra nivelului de eroare.

Pentru **cheltuielile cu risc ridicat**, o **majoritate** clară (63 %) din populația auditată de Curte, rata de eroare este estimată la 4,7 %. Este vorba în principal despre coeziune, dar și despre alte rubrici de politică ale UE, inclusiv „Piața unică”, „Migrație”, „Securitate”, „Vecinătate” și anumite părți din rubrica „Resurse naturale”.

În ceea ce privește **cheltuielile cu risc scăzut**, Curtea a concluzionat că nivelul de eroare estimat se situa **sub pragul de semnificație** de 2 %. Acestea includ cheltuielile bazate pe drepturi la plată, cum ar fi ajutoarele directe pentru fermieri, granturile Erasmus pentru studenți și salariile și pensiile funcționarilor UE.

Dacă ne **concentrăm** un moment asupra **diferitelor rubrici de politică**, începând cu **Coeziunea**, constatăm o serie de erori tipice, cum ar fi costuri neeligibile, lipsa unor documente justificative esențiale, încălcări ale normelor privind piața unică/ajutoarele de stat și încălcări ale normelor privind achizițiile publice.

Curtea estimează nivelul de eroare din cadrul acestei rubrici la **3,6 %** (3,5 % în 2020).

Aș dori, doamnă președintă, să vă dau câteva **exemple concrete de erori** pe care le-am identificat, pentru a ilustra mai bine ceea ce spun:

- unul dintre programele auditate de Curte a implicat costuri suportate de parteneri situați într-o **zonă geografică greșită**. Aceste cheltuieli erau neeligibile;
- într-un alt caz, Curtea a constatat că un sfert dintre **participanții la un program social** conceput pentru persoane care nu erau încadrate profesional și nu urmau niciun program educațional sau de formare erau, în realitate, **angajați**.

O parte importantă a activității Curții în domeniul coeziunii, și știu că și un **domeniu de interes deosebit** pentru această comisie, este activitatea **autorităților naționale de audit**. Începând din 2017, Curtea evaluează activitatea **acestor autorități de audit** prin intermediul testelor sale de fond. Auditurile Curții din ultimii cinci ani arată că activitatea acestor autorități de audit **nu înlătură** încă suficient **riscul ridicat de eroare** în acest domeniu și **limitează** în prezent **încrederea** care **poate fi acordată** activității respective.

Stimată Doamnă Președintă, este important să evidențiem și **exemplele pozitive** pe care le identificăm. Aici aș dori să subliniez că, în cazul unui stat membru, Curtea a constatat că **autoritatea de audit** națională a oferit sprijin și consiliere cu privire la modul în care autoritatea de management și-ar putea îmbunătăți procedurile de achiziții publice.

Mă voi referi acum la rubrica **Resurse naturale**: în ansamblu și luând în considerare toate informațiile disponibile, Curtea a constatat că nivelul de eroare este **apropiat** de pragul de semnificație.

Pentru domeniile de cheltuieli identificate ca prezentând un **risc ridicat** (dezvoltare rurală, măsuri de piață și alte domenii din afara PAC), adică aproximativ o treime din această rubrică din CFM, rezultatele Curții indică faptul că nivelul de eroare este semnificativ, principalele surse de eroare fiind beneficiarii neeligibili, erorile administrative și neîndeplinirea angajamentelor în materie de mediu.

Câteva exemple de erori constatate în acest domeniu de cheltuieli:

- Curtea a detectat câteva cazuri de **ferme avicole** în care fuseseră depuse mai multe cereri pentru aceeași fermă. În majoritatea cazurilor, cei doi membri ai unui cuplu căsătorit au solicitat fiecare ajutorul maxim, precizând că ar trebui să fie tratați ca fermieri separați, chiar dacă animalele lor ocupau aceleași clădiri.
- în timpul auditării unei ferme cu ajutorul imaginilor satelitare, Curtea a constatat că declarația fermierului nu reflecta **activitatea agricolă efectivă** a acestuia. Prin urmare, mai mult de jumătate din plata în cauză a fost considerată o eroare.

Pentru acest domeniu de politică, aș dori să fac referire la **contribuția pozitivă** pe care o pot avea **controalele prin monitorizare**. Aceste controale se bazează pe imagini satelitare care pot fi utilizate la nivel național pentru verificarea conformității cu anumite norme ale UE, de exemplu cererile de ajutor pe suprafață. Pentru 2021, Curtea a examinat o astfel de utilizare a sateliților de către autoritățile italiene și spaniole și recomandă Comisiei să sprijine în continuare statele membre în utilizarea acestora, întrucât doar 13 % din suprafața vizată de schemele de ajutoare directe face în prezent obiectul unor astfel de controale.

Pentru rubrica **Piața unică, inovare și sectorul digital**, Curtea a constatat o creștere a nivelului semnificativ de eroare de la 3,9 % în 2020 la **4,4 % în 2021**. Cheltuielile pentru cercetare (în principal programul Orizont 2020) continuă să reprezinte principala sursă de erori, în special costurile neeligibile, cum ar fi costurile cu personalul.

Câteva **exemple** de astfel de erori:

- în cursul auditării unui IMM, Curtea a constatat că **lipseau fișele de pontaj** pentru doi membri ai personalului, în timp ce alții înregistraseră ore lucrate în perioade în care se aflau în concediu anual. Aproape jumătate din orele examinate de Curte erau neeligibile;

- Într-un alt proiect, Curtea a constatat că, în realitate, un cercetător nu deținea **calificările academice necesare** pentru a beneficia de o **bursă Marie Curie**. Prin urmare, toate costurile aferente erau neeligibile.

În ceea ce privește rubricile Migrație și gestionarea frontierelor și Securitate și apărare, Curtea a identificat erori în aproape o treime din operațiunile examinate.

- Curtea a constatat că un proiect privind securitatea internă nu a condus la achiziționarea **vehiculelor de teren prevăzute pentru poliție** și nu a putut stabili cu certitudine că vehiculele achiziționate efectiv au fost utilizate în scopurile prevăzute.
- Curtea a identificat erori în cadrul unei **proceduri de achiziții pentru găzduirea solicitanților de azil**, precum și diverse probleme legate de contractele subsecvente care au fost încheiate cu anumite hoteluri. Nici autoritățile naționale, nici Comisia nu detectaseră aceste erori.

În ceea ce privește rubrica **Vecinătate și întreaga lume**, cele mai frecvente erori identificate se refereau la cheltuieli neefectuate, la lipsa unor documente justificative esențiale, la costuri neeligibile și la încălcarea normelor privind achizițiile publice. Aproape jumătate dintre operațiunile auditate conțineau erori. **În pofida unui eșantion limitat, rezultatele Curții confirmă faptul că riscul de eroare pentru această rubrică este ridicat.** Aș dori să adaug că, în pofida eforturilor Comisiei de a ne sprijini, Curtea continuă să întâmpine dificultăți în obținerea anumitor **documente de la unele organizații internaționale** care sunt responsabile de punerea în aplicare a programelor UE.

În sfârșit, mă voi referi la rubrica **Administrație**. La fel ca în anii anteriori, Curtea a estimat că nivelul de eroare nu este semnificativ. **Două dintre cele cinci erori** pe care Curtea le-a cuantificat se referă la Parlament, una la Comisie și două la SEAE.

Doamnelor și domnilor, în continuare mă voi referi la auditul Curții cu privire la **cheltuielile aferente Mecanismului de redresare și reziliență (MRR)**:

Aceasta este o **noutate** în raportul anual al Curții din acest an și constituie un aspect cu privire la care Curtea va continua să raporteze separat pe durata ciclului de viață al MRR.

MRR prevede un **model de acordare a ajutorului diferit** de cel pentru cheltuielile bugetare ale UE efectuate în cadrul CFM, axându-se pe îndeplinirea unor **jaloane și ținte**, mai degrabă decât pe rambursarea costurilor suportate.

Prin urmare, în cadrul auditului său privind declarația de asigurare, Curtea se concentrează asupra măsurii în care **Comisia** a colectat probe suficiente și adecvate în sprijinul **evaluării** sale potrivit căreia jaloanele au fost îndeplinite în mod satisfăcător.

Respectarea **altor norme ale UE și norme naționale** nu face parte din **evaluarea Comisiei** cu privire la legalitatea și regularitatea plăților în cadrul MRR și, prin urmare, nu este acoperită de opinia Curții. Acest aspect va fi analizat separat în cadrul unor audituri viitoare, după ce activitatea Comisiei în acest sens va fi fost finalizată și va putea fi evaluată de către Curte. În plus, Curtea nu evaluează **eficacitatea diferitelor reforme** incluse în jaloane, acesta fiind mai degrabă un subiect pentru viitoare rapoarte speciale în care ar putea fi evaluată eficacitatea lor.

Populația auditată în cadrul MRR a inclus plata unică în valoare de 11,5 miliarde de euro efectuată către Spania în 2021, în urma raportării îndeplinirii unui număr de 52 de **jaloane**, care erau toate legate de reforme.

Curtea a constatat că **unul dintre jaloane** (referitor la o **reformă a impozitului pe profit** și, în special, la introducerea unor măsuri „pentru a asigura o rată minimă de 15 % pentru contribuabili”) nu era îndeplinit în mod satisfăcător. În opinia Curții, impactul **nu a fost semnificativ**. În plus, Curtea a observat că Comisia nu a definit încă o **metodă de cuantificare a impactului neîndeplinirii unui jalon sau a unei ținte**, și anume ce sumă ar trebui să fie suspendată în consecință.

Curtea a adresat Comisiei **recomandări** suplimentare cu privire la evaluarea jaloanelor de către aceasta, în special în ceea ce privește documentarea activității sale și criteriile utilizate pentru evaluarea jaloanelor.

Doamnelor și domnilor,

Până acum am analizat aspectul **conformității** cheltuielilor UE. Dar **utilizarea** fondurilor disponibile este un alt domeniu pe care îl analizăm și care a reprezentat în mod constant un **motiv de îngrijorare**. Acest lucru nu s-a schimbat în 2021.

Angajamentele restante la sfârșitul anului 2021 se ridicau la 341,6 miliarde de euro, față de 303,2 miliarde de euro anul trecut. Această sumă include însă, pentru prima dată, angajamente restante asumate pentru MRR în valoare de aproape 90 de miliarde de euro. Fără această sumă, angajamentele restante au scăzut față de anul trecut, în principal ca urmare a întârzierilor înregistrate în execuția fondurilor cu gestiune partajată în cadrul CFM 2021-2027.

De asemenea, Curtea furnizează informații în raportul său cu privire la expunerea bugetului UE la posibile **datorii** în viitor. Această expunere a crescut de peste două ori în 2021, ajungând la 277,9 miliarde de euro. Această creștere se explică în principal prin emiterea de obligațiuni în valoare de 91 de miliarde de euro pentru finanțarea pachetului NGEU și prin majorarea cu 50,2 miliarde de euro a asistenței financiare acordate statelor membre pentru protejarea locurilor de muncă și a lucrătorilor afectați de pandemie (SURE).

Din **punct de vedere orizontal**, Curtea raportează cu privire la aspecte care privesc Raportul anual al Comisiei privind gestiunea și performanța bugetului UE, pe care îl veți discuta mai târziu în cursul zilei de astăzi. În acest an, Curtea a observat că limitările controalelor *ex post* în diferite domenii de politică afectează soliditatea **evaluării riscurilor efectuată de Comisie** și clasificarea de către aceasta a **cheltuielilor care trebuie considerate ca prezentând un risc ridicat sau un risc scăzut**. Curtea raportează, de asemenea, cu privire la prezentarea **corecțiilor financiare** pentru plățile neconforme (5,6 miliarde de euro) și consideră că modul în care sunt prezentate acestea poate genera confuzie. În sfârșit, în ceea ce privește notificarea Ungariei de către Comisie în temeiul **Regulamentului privind condiționalitatea**, Curtea observă că raportul anual privind gestiunea și performanța nu prezintă detalii cu privire la notificarea respectivă sau la modul în care aceasta ar putea afecta regularitatea cheltuielilor în cauză. Între timp, Comisia a propus Consiliului măsuri de protecție a bugetului și a împărtășit informații suplimentare pe care le cunoașteți, în care s-a referit la o serie de probleme, inclusiv sistemul de achiziții publice și prevenirea și corectarea conflictelor de interese.

În sfârșit, Curtea a raportat către OLAF 15 cazuri în care existau suspiciuni de fraudă pe care le identificase în cursul activității sale de audit din 2021 (față de 6 cazuri în 2020), în urma cărora OLAF a deschis deja cinci investigații. Curtea are acorduri de lucru încheiate atât cu EPPO, cât și cu OLAF și, din acest an, transmite simultan ambelor instituții cazurile de suspiciune de fraudă atunci când este posibil. Dincolo de cazurile individuale pe care le poate suspecta, Curtea abordează acest subiect important prin intermediul unor rapoarte speciale, cum ar fi, de exemplu, cele în care a analizat riscurile de fraudă care afectează politica agricolă comună (14/2022), includerea pe o listă neagră a unor operatori economici (11/2022) și conflictele de interese în cadrul gestiunii partajate (urmează să fie publicat în trimestrul 1 din 2023).

Stimată Doamnă Președintă, Stimați Deputați,

Raportul anual al Curții conține **informații și constatări detaliate suplimentare** pe care aș mai dori să le evidențiez, dar, din păcate, timpul pe care îl am la dispoziție este limitat. Prin urmare, aș dori să închei prin a face trimitere la textul **Raportului anual** al Curții sau la cel al **Auditului bugetului UE – pe scurt**, pe care le-ați primit cu toții.

Aș dori să închei afirmând că constatările Curții pentru exercițiul 2021 arată că trebuie **să rămânem vigilenți** și că **avem nevoie de controale eficace la toate nivelurile** cu privire la modul în care sunt cheltuiți banii și pentru a verifica dacă se obțin rezultatele preconizate.

Trăim într-o lume care se schimbă într-un **ritm fără precedent** și acest lucru generează provocări pentru UE. Întrucât se preconizează că cheltuielile UE se vor dubla în anii

următori, atât Comisia, cât și statele membre au **imensa responsabilitate** de a gestiona finanțele UE într-un mod temeinic și eficient.

În final, aș dori să profit de această ocazie pentru a **mulțumi domnului comisar** pentru cooperarea oferită de Comisie în ultimul an. Este posibil să avem uneori puncte de vedere diferite cu privire la aspecte specifice, dar împreună depunem eforturi, în limitele responsabilităților noastre respective, pentru a asigura faptul că bugetul UE este utilizat în mod corespunzător.

Vă mulțumesc pentru **atenție** și aștept cu nerăbdare să vă răspund la **întrebări**.